

KIS LAP

... FÖLPILLANTOTT A LEÁNYRA. (Lásd a 262. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LXI. köt. 17. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1901. október 27-én.

A KLÁRI-TANYA KIS GAZDÁI.

— Elbeszélés számos képpel. —

— MOST már ideje lesz, hogy lassacskán mozgolódjunk. A legközelebbi állomáson kiszállunk. Tíz percz alatt oda ér a vonat.

Sugár természetü, körülbelül tizennégy éves leány volt az, aki így szólt a gyorsan robogó vasuti kocsiban. Fölállt és a koci oldalán levő podgyász-tartó felé nyult, hogy leszedje az oda rakott holmit.

— Hagyd csak, Klárikám! Majd leszedem én, szólt egy fiu és iziben hozzá is fogott.

— Jól van... ide a sarokba rakjunk mindent, nehogy itt felejtünk valamit. Bözsike, Emilke, ti csak üljetekek szépen nyugodtan; még nem szállunk ki. Emilke, ne fészkelődj, mert megharagszom. Tudod, megigérted a mamának...

— Hiszen én még aludni akartam, de Bözsike ugy oldalba ütött! szólt Emilke.

— Nem akartam, de mikor ugy ráz a koci! védekezett Bözsike.

— Vigyázz jobban! Nézd, Sándor, még az a kis táska van ott fenn... azt is add le!

Kláríka, aki így rendelkezett, csinos arcú, nagy fekete szemü leány volt, erős akarattal, elszántságot vissza tükrözö vonásokkal. Testvére Sándor, aki alig egy évvel lehetett fiatalabb, nagyon hasonlított hozzá. Bözsike és Emilke jóval kisebbek voltak, alig hét-nyolcz évesek s korukhoz képest kicsinyeknek és gyöngéeknek látszottak. De Bözsikének az élénk, tüzes szemei éppen olyan erélyesen pillantgattak, mint a Klárikáé.

A négy testvéren kívül más nem volt a koci-szakaszban. Látszott is, hogy egészen kedvök szerint birkóztak ott meg a hosszú

utazás unalmával. Egy jókora kosárnak csak a fenekén volt még egy kis maradék sütemény, gyümölcs; a mindenfelé elszórt morzsalék tanuskodott róla, hogy bőségesen ozsonnáztak.

— Jaj, csak hogy már vége lesz ennek a szörnyü hosszú utnak! sohajtott fel Bözsike. Már szinte belé betegedtem a sok ülésbe. Mit gondolsz, Kláríka, ott fog-e Kovács bácsi várni az állomáson?

— Hogy ne? Bizonyosan! Emilke, most már ne szunyókálj... mindjárt kiszállunk.

— Még két percz, szólt Sándor, az óráját nézve. Apróságok, készülődjetekek!

Alig mondta ezt, már csakugyan lassúbbra vált a vonat menete; a gép nagyot füttyentett, megérkeztek az állomásra. Első a Sándor fiú szállt ki a kocsiból, de ugyan-akkor már ott termett egy izmos, vállas férfiu, őszbe vegyült hajjal, hosszú szakállal. Napsütötte arczáról, rendes, de egyszerű öltözékéről mindjárt rá lehetett ismerni a falusi gazda-emberre. Az is volt: Kovács uram, egy nagy uradalomnak a bérlője.

— Isten hozott, gyerekek! mondá őszintén barátságos hangon. Te vagy Sándor öcsém, ugy-e? Ez meg Kláríka... ohó! Hiszen már valóságos nagy kisasszony... Ez meg a Bözsike... vigyázz kicsikém... fogózzál a nyakamba, hadd emeljelek le.

Izmos karjaival mint a pelyhet kapta meg a kis leányt és leemelte a kocsiból, utána Emilkét is.

— Ez a legkisebb vitéz meg Emilke, ugy-e? No, ez a két kicsi lesz a feleségem beczéje, előre is tudom. Lenn van már minden bagázsia? Hát akkor szaporán a kocsimhoz! A hosszú utra még elbirtok ráadásul egy kis félórai kocsikázást?

Hogy ne? Ilyen pompás levegőben! kiáltott fel Kovács ur és tele tüdővel szivta magába a pompás levegőt.

— A levegőnk elég jó, szólt Kovács ur. No akad egyéb is, amivel majd kipirosítjuk azt a halovány arczoeskátokat.

— Nem is hittem, hogy oly nagyon haloványak vagyunk, szólt Bözsike. Te talán tudtad, Klárrika?

— Nem igen gondoltam rá. De azt hiszem, a piros pozsgás falusiakhoz képest csakugyan sápadtak vagyunk.

Ezalatt elhelyezkedtek a kocsiban, megindultak. Nagyon szép tájékon vezetett az utjuk. Erdős halmok váltakoztak széles völgyekkel, zöld mezők rengő kalászos vetésekkel. Nyár eleje volt, a természet egész teljességében pompázott s a nyugvóra hajló nap aranyos fényt hintett mindenre.

— Jaj de pompás! Jaj de gyönyörű! lelkesedett Klárrika. Ugy-e, Sándor?

— Dalolni, ujjongani tudnék, ha... ha eszembe nem jutott volna valami... apáékról...

— Klárrika hirtelen elkomolyodott. Félig sugva mondá:

— Tudom, mire gondolsz... Majd beszélgetünk róla később... este... mikor Bözsike és Emilke már lepihentek.

— De én nem fogok ám itt korán lefeküdni, szólalt meg Bözsike.

— Azt fogod tenni, amit én meg Sándor parancsolunk. Tudod, itt most én leszek a mamácska.

Bözsike olyan formán vonogatta a vállait, mint ha nem nagyon bizott volna ebben a mama-cserében. De már a következő perczen talán mást gondolt, mikor látta, mily gyöngéd gondoskodással emeli Klárrika az ölétbe Emiljét, aki a nagy fáradtságtól

ujra bóbiskolni kezdett és ide-oda dülöngélt a kocsiban. Sápadt, vézna fiucska volt s ha nem is éppen beteges, de gyöngé test-alkatu. Klárrika szeretettel ölelte magához és úgy tartotta, hogy Emilke lehetőleg kényelmesen szunyókálhasson.

— Mamácska éppen így tett volna vele, szólt Bözsike elgondolkozva. Hát csakugyan a mi kismamánk akarsz lenni?

— Az lesz, mert megígérte szüleinknek, szólt közbe Sándor. De azért jó testvérek maradunk ám és meglehet, hogy nagy szükségünk is lesz egymásra. Jár a fejemben valami... no, most nem mondhatom meg. Előbb még tanácskoznom kell Klárrikával. De ha válik belőle valami, akkor szükséges lesz az is, hogy mindnyájan egyet értsünk.

Ebből a beszédből Kovács ur semmit sem hallott, mert ő a bakon ült és maga hajtotta a lovakat. Onnan most hátra fordult és egy nagy fa-csoport felé mutatott.

— Mindjárt otthon vagyunk. Ott a majorságom, látjátok?

Terebélyes fák árnyában állt az alacsony, egyszerű, de nagy kiterjedésű ház. Tőle jobbra különféle gazdasági épület, balra pedig messzire elnyúló kerítés, mely bizonyosan nagy kertet fogott körül.

Egy-két percczel később a kocsi berobogott az udvarra. Kovács ur leugrott a bakról és sorra lesegítette a gyermekeket.

— Itthon vagyunk. Isten hozott nálam, faim! Remélem, jól fog itt telni az időtök.

— Bizonyosan, felelé Klárrika. És nagyon köszönjük, Kovács ur, hogy maga fát fáradott ki érttünk a vasúthoz.

— Szivesen tettem. Hanem fiacskáim, a sok czerimóniát nem szeretem. Szólítsatok csak Abris bácsinak. Igaz, hogy a ti

atyátok városi előkelő ur, én meg csak egyszerű falusi gazda vagyok; de régebben valamikor együtt jártunk iskolába, pajták-sok voltunk. No itt jön Borbála néni...

A ház küszöbén jóságos képü, egyszerűen öltözött, már öreges nő jelent meg.

— Feleség, itt vannak az apróságok! szolt Ábris bácsi. Kész-e a vacsora? Mert mindjárt esteledik... ezek a kisebbek pedig nagyon el vannak törődve a hosszú uttól, jó lesz mentül előbb ágyba kerülniök.

— Isten hozott, kedveseim! szolt Borbála néni és sorra csókolta őket. Minden készen van... Gyertek velem, megmutatom a szobákat. Mossátok le magatokról az uti port, aztán jöjjetek az ebédlőbe, mindjárt vacsorálunk.

A külsőleg nagyon egyszerű háznak a belseje sem volt ugyan pompázó, de jólét, bőség és nagy rend, tisztaság tünt mindenütt szemben. A tükör-simára fényezett pallón akár csuszkálni is lehetett, mint a jégen, (Lásd a képet a 261. lapon.) amit Bözsike és Emike, kinek hamar elmúlt az álmosága, mindjárt meg is próbáltak olyan sikerrel, hogy Emike iziben elvágódott, mindnyájok nagy multságára. Külön-külön szobát kapott a két leány is, a két fiu is.

Fél órával később már a tágas ebédlőben ültek a fiatal vendégek s ugyancsak jóízűen falatoztak. A két kisebbik testvérnek aztán, mihelyt a vacsora végére értek, nem volt nyugta; szerettek volna körülnézni a ház tájékán.

— Már későre jár az idő, szolt Klárka. Majd holnap.

— Oh Klárka, te nagyon is erőszakoskodol! pattant föl Bözsike. Mamácska, ha itt volna, bizonyosan megengedné.

— Alig ha.

— De igen is. És én megyek is.

— Menj, ha szeretnél akarod jó mamánknak a gondját. Pedig már ugyanis bőven kijutott neki. Mert ha nem fogadtok nekem és Sándornak szót, akkor mindjárt holnap megirom haza, hogy nem vállalom felelősséget érettetek.

— Ne... ne írj... Hiszen megteszünk mindent, amit akartok!

S Bözsike oda sietett Klárikához, és a nyakába fonta karjait.

— No, nem haragszol, ugy-e? Csókolj meg... Igy! Lefekszünk... jól van no... Gyere, Emilke!

Illedelmesen elköszöntek és szobájokba vonultak, lefeküdtek.

— Kedves jó gyermekek, szolt Borbála néni elégedetten. Mily készséggel fogadnak szót, mihelyt a mamáról van szó.

— Igen, pedig nem is egyenlő mértékkel mérünk nekik, jegyzé meg Sándor mosolyogva. Mert én meg Klárka még ki akarunk sétálni, hogy a kellemes nyári estét élvezzük. Meg egy kis beszélni valónk is van.

— Az a kérdés, ráérünk-e még? szolt Klárka. Hány órakor térnek bácsiék nyugalomra?

— Bizony mi takarékoskodunk gyertyával, olajjal, felelt Ábris bácsi nevetve. Korán kelünk, hát korán le is fekszünk. Tíz órakor már mindenki alszik a házban. No de ti akkor feksztök le, amikor akartok és ha hozzá vagytok szokva, hogy későn térjete nyugalomra, azt itt is megtehetitek.

— Nem jól mondod, öregem, szolt közbe Borbála néni. Már biz' azt ne tegyék. A fiatal népségnek is jobb, ha korán kerül ágyba. Kivált pedig reád, Sándor fiam,

Szám.

d jó
ugyis
fogad-
mind-
vállá-

szünk

, és a

sókolj
no...

ijokba

orbála
adnak

hérték-
Sándor
még ki
nyári
valónk

szólt
nyuga-

yertyá-
nevetve.
szünk.
házban.
r akar-
, hogy
is meg-

t közbe
tegyék.
n kerül
r fiam,

... CSUSZKÁLNI LEHETETT, MINT A JEGEN. (Lásd a 260. lapon.)

ugyancsak reád is fér. Vörös a szemed, be is van esve, mint ha sokat virrasztottál volna.

— Félig-meddig el is találta nénikém. Sok volt a tanulni valóm, a vizsgálatok előtt éjjel is köllött dolgoznom. De az katonadolog, két-három nap alatt kiheverem.

— Helyesen beszélsz, fiam, szólt Ábris bácsi. Magyar gyerek ne is legyen pipogya legény, ne ijedjen meg egy kis fáradságtól. Csak sétáljatok ki, ha kedvetek úgy tartja.

— Jól van no, egyezett bele Borbála néni. De az udvaros nem sokára szabadon bocsátja Morgót, abból pedig baj lehet.

— Morgó? Hát az kicsoda? kérde Kláríka.

— A ház-őrző kutyánk. Remek állat, bátor, hü és okos. Idegent meg nem tűr este az udvaron.

— Azon könnyen segítünk, jegyzé meg Ábris bácsi. Bemutatom neki az új lakókat.

Morgó a házikója mellett üldögélt, mikor Ábris bácsi Kláríkával és Sándorral kísértelt az udvarra. Teljesen nyugodt maradt ezek közeledésekor is; bizonyosan tudta, hogy aki a gazdájával sétál, az nem lehet ellenség. Ábris bácsi így szólt hozzá:

— Vigyázz, Morgó! Ezzel a kisasszonnyal és ezzel az ifiúrral jó barátságban köll lenned. Érted? Most adj szépen praczlit Kláríkáknak!

A hü és okos eb fölpillantott a leányra. (Lásd a képet a czimlapon.) Ugy látszik, meg volt elégedve a vizsgálódása eredményével, mert csak egészen rövidke pillanattig habozott, aztán fölnyujtotta a jobb első lábát, melyet Kláríka nevetve fogott és simogatott meg.

— Jól van, szólt Ábris bácsi. Ez pedig Sándor urfi. Neki is jó barátja légy. Adj neki praczlit!

Ezuttal már hosszabban gondolkozott Morgó, de aztán mégis csak fölnyujtotta a lábát Sándor felé is.

— Így ni! mondá Ábris bácsi. Most már nem kell tőle félnetek. Sőt jaj volna annak, aki Morgó láttára titeket bántani merne. Sétálgathattok kedvetekre, ameddig tetszik.

— Nem fogjuk a ház rendjét zavarni felelé Kláríka. Tíz órára benn leszünk.

(Folytatása következik.)

JANCSIKA.

*Jancsink a multkor este
Pesten sétálgatott,
S kereste fönn az égen
A fényes csillagot.*

*És így sohajt: »Mi messze
Van tőlünk itt az ég!
Kicsiny falunkban, mint ha
Csak mi ránk hajlanék.«*

*

*Szorgalmasan tanul Jancsi,
Bujja most a könyveket;
Számol, olvas, verset is mond,
Ir is egy-egy keveset.*

*Váltig mondja fűnek-fának,
Hogy tanulni oh, mi jó —
Hejh, de minden tanulásnál
Jobb volt a vakáció!*

Vilma néni.

RÓKA KOMA FURFANGJAI.

— Tréfás állatmese. —

MOLT egyszer egy nagyon furfangos vén róka. Maga is tudta jól ezt a tulajdonságát és nagyon bizakodott a maga csalafintaságában. Nem igen hajtott a maga fejét még akkor sem, ha csikorgó tél idején egyszer-mászor gyéren akadt harapni valója.

— No bizony! Egy-két napi böjtölésbe nem halok bele. Majd akad megint egy kis elemózsia, csak ki kell szimatolni, hol? Ügyességgel és furfanggal hamar megkaparitom.

Éppen amint így tünődött, egyszerre csak ott terem előtte a farkas, még pedig ugyancsak mord képpel vicsorgatva a fogait. Róka koma nem szerette Farkas urnak illetén ábrázatát, de a világért sem árulta volna el, inkább örvendezve szólt:

— Mily kellemes megleptés! Éppen kedves szomszéd uramra gondoltam. Igazán nagyon örvendek, hogy láthatlak.

— No, nem igen van rá okod, morogta a farkas.

— Ugyan? Talán valami rossz hirt hoztál?

— Kinek hogy. Nekem jó lesz, de te talán nem igen fogod szeretni. Mert biz én azért jöttem, hogy széttépjelek, meggyegek.

— Hehehe! De tréfás kedvedben vagy!

— Nem tréfa annak a fele sem. Nem találok harapni valót, éhes vagyok szörnyen, hát így, nagyon sajnálom, de téged eszlek meg.

Megszeptent a róka, mert arról szó sem lehetett, hogy birhasson a hatalmas ordással. De nem árulta el egy szem-hunyorítás-

sal sem az ijedelmét, hanem nyugodtan mondá:

— Az már más! Magam is épp azon tünődtem, hogy nagyon nehéz időket élünk, közel vagyok hozzá, hogy éhen haljak. Így hát igazán csak örvendek, ha ilyen kedves uri barátomnak haszna lesz a halálomból. Csak azt sajnálom, hogy némi-nemüképen csalódni fogsz.

— Már ugyan miben?

— Abban, hogy félfogadra való hust sem találsz rajtam, annyira le vagyok soványodva. Csak úgy lötyög a bőröm, szinte zörög a csontom. Gondoltam is, hogy megvalósítom egy régi tervemet. Nagyon jó prédát tudok, csak hogy kissé messze van. Ha tetszik, elmehetünk oda együtt és jól lakunk. Ha aztán holnap megint megehülsz és nem találsz harapni valót, no, hát itt leszek én, akkor is fölfalhatsz.

A farkasnak tetszett ez az ajánlat. Így ma is jól lakik, holnapra is bizonyos az ebédje.

— Nem bánom, menjünk hát! mondá.

Megindultak. Róka koma jobbra balra kanyargott és közben váltig törte a fejét, hogyan illanhatna el veszedelmes uti társától. De ez nem tágitott mellőle s végül kiértek az országútra. Itt a róka egyszerre csak szimatolni kezdett.

— Pompás halszagot érzek, mondá. Látođ azt a szekeret? Azon van a hal.

Nem igen messze paraszt szekér döcögött a havas, fagyos, göröngyös uton. Az öreg paraszt gyalog baktatott a lovai mellett, hogy a hideg ne járja át annyira.

— Mi hasznunk belőle, ha van is hal a szekeren? morogta a farkas. Nem lehet ahhoz hozzá férni. Ismerem az ilyen gombra parasztokat. Rendesen fejsze is van

nála, azzal pedig nem kívánok megismerkedni.

— Nem is köll. Egy kis fortéllyal könnyen hozzá jutunk a jó falathoz és nem kell tovább fáradsunk.

Mindjárt meg is magyarázta róka koma, mit gondol. Oldalt kanyarodnak, a szekér elé kerülnek és a farkas majd elterül az uton, mint ha meg volna halva. A paraszt bizonyosan fölveszi, a szekérre dobja. Onnan a farkas szépen észrevétlenül egyenként ledobálja a halakat, róka koma össze gyűjti, végre a farkas is leugrik és aztán vigan lakomáznak.

— Ez bizony jó lesz, felelt a farkas. Dologra!

Kevéssel utóbb a vén paraszt, amint lovai mellett baktatott, már messziről észre vette, hogy valami hever az uton.

— Egészen olyan, mint a farkas. Talán megfagyott vagy éhen pusztult el. Hm! Vigyázni mégis jó lesz. Hát ha még él?

Elő vette a szekérről a fejszét és úgy közeledett a farkashoz, aki behunyt szemmel feküdt ott.

— Fejbe kollintom, szólta a paraszt. Ha arra sem mozdul meg, akkor biztosan nem él.

Hallotta ezt a farkas és szörnyen nem tetszett neki az állapot.

— Semmiházi róka, mire nem beszélt rá! gondolá. De most már mit tegyek? Ha megmozdulok, agyon csap ez a goromba paraszt. Így meg talán nem üt tulságosan nagyot.

Hatalmasat ütött biz' az, csak úgy kopant a farkas kemény koponyája. De, szerencsére, a paraszt a fejszének csak a fokával ütött rá, hát a farkas erősen össze harapta a fogait és meg sem mocczant. Biztatta magát, hogy ez a foglaló kissé kellemetlen ugyan, de majd kárpótolja a jó lakoma. A paraszt csakugyan fölemelte és a szekérre dobta.

— Majd otthon megnyuzom, mondá. Jó pénzt kapok a bundájáért.

Azután ismét a lovai mellé lépett és odább haladt a szekérrel.

A farkas mihamar dologhoz látott. Nagy kosárban hevert ott a sok hal és biz' az

(Folytatása a 266. lapon.)

MARISKA. (Lásd a 268. lapon.)

OCTOBER VÉGÉN.

ENYHE ŐSZI NAP SUGARAS REGGELEN

ABRONCSON LENGEK ÉN — DALOCSKÁT ZENGEK ÉN.

ÖRVENDJÜNK AMIGLEN — JÁR ENYHE LÉG ITT LENN —

OH, CSAK EGY FORDULAT — S RÖVID ÓRÁK ALATT

ITT VAN A BORULAT.

(Folytatás a 264. laphoz.)

éhes farkas legjobban szeretne volna, ha mindjárt falatozáshoz foghat; de eszébe jutott a róka intése:

— Ott a szekeren ne egyél, mert amint a halat ropogtatod, a paraszt meghallaná és akkor bajod lenne.

Tehát csak szórogatta le óvatosan, de szaporán a halat. Mikor pedig a kosár kiürült, maga is leugrott. Kereste a rókát, a sok halat. Kereshette! A furfangos koma sorra bekapta mind a halat és mikor látta, hogy a farkas már leszállani készül, akkor gyorsan eliramodott és eltűnt.

— Hehehe! Ezt jól elvégeztem. Föl akartál falni, farkas barátom, de e helyett szereztél számomra jó ebédet. No, neked is jutott valami... hatalmasan fejbe kollintott a vén paraszt. Ez a tied, hehehe!

Persze a farkas annál dühösebb volt és addig kereste róka komát, míg végre rábukkant.

— Jaj neked, semmiházi! mordult rá dühösen. Még ha nem volnék is olyan éhes, mégis széttépnék gonosz furfangodért, hogy mind fölfaltad előlem a halat.

— Én? A halat? Színét sem láttam! felelé róka koma ártatlan képpel. Hanem persze... értem én a dolgot. Te onnan a kocsiból nem vehetted észre, mi történt.

— Hát ugyan mi történt?

— Az, hogy annak a vén parasztnak a fia jött nem messze a szekér után, nagy farkós bottal a kezében. Félre köllött állanom és busan néztem, mint szedegeti föl a lepotyogó halakat.

A farkas hitte is, nem is.

— Akár hogy volt, de nekem felkopott az állam, felelé. Most hát nem alkuszunk sokat, hanem széttéplek, megeszlek.

— Helyes. Nagyon örülök, hogy szolgálatodra lehetek. Csak azt sajnálom, hogy nem válhattam be a szavamat, nem juthattál jó hal-ebédhez. Ezen még lehetne ugyan segíteni, mert tudok én egy halas tavat, amelyben pompás kövér halak uszálnak. Épp csak ki kell őket fogdosni.

— Ahhoz én nem értek, dörmögte a farkas.

— Pedig nagyon könnyű dolog. Majd én megtanítlak. Akkor igazi uri ebéded lesz: első fogásnak hal, másodiknak én mint pecsenye.

— Jól van, hát legyen úgy, szólt a falánk ordas. Hol az a tó?

Elmentek a halas-tóhoz. Ez be volt fagyva, de itt-ott léket vágtak rajta a halászok. Egy ilyen lékhez vezette róka koma a farkast.

— Itt ereszd le a lompos farkadat jó mélyen a vízbe. A halak majd bele fogóznak, csak hivo gasd őket ilyképen: »Gyertek, gyertek, halacskák, kicsinyek és nagyocskák!«

A farkas leült a lék szélére és lenyujtotta a farkát a vízben, aztán türelmetlenül morogta:

— Gyertek no, ostoba halak! De gyorsan ám, és csak a nagyja!

Várt, várt, róka koma pedig biztatta:

— Csak ne hirtelenkedjél! Meg ne mozdítsd a farkadat, mert akkor megriadnak a halak.

Hát ült a farkas mozdulatlanul. Róka koma végre látta, hogy már erős jég képződött a lékben is az ordas farka körül.

— No, most már bizonyosan csüng vagy fél tuzat hal a farkadon, szólt a róka. Most már kihuzhatod.

Próbálta a farkas, de nem birt mozdulni.

— Jaj no! Mi ez? Hiszen nem bírok megmozdulni!

— Talán nagyon is nagy hal kapaszkodott a farkadba, gonyolódott róka koma. Lám, mondtam, hogy így hívogasd őket: »Gyertek, gyertek halacskáik, kicsinyek és nagyocskák!« Te azonban csak a nagyokat invitáltad.

— Ej, mit fecsegsz! Hiszen már látom... befagytam!

— Az ám! Nagy baj! Ezen nem is tudunk segíteni. No de mindjárt hívok segítséget.

— A világért se! Még valami ellenségem kerülhetne ide. Majd csak kiszabadítom magamat lassacskán.

— Dehogy, dehogy! Hívok biz' én segítséget.

És toroka szakadtából kezdett kiabálni:

— Segítség! Segítség!

Meg is hallotta több juhász kutya és rohanvást rohant oda, nagy rémületére a farkasnak, aki befagyott állapotában nem védekezhetett kellőképen. A furfangos róka pedig gyorsan elillant és elégedetten ujjongott:

— No, kedves farkas barátom, veled már végeztem. Föl akartál engemet falni? Hehehe! Majd ha fagy! Azok a juhász-kutyák alaposan elbánnak veled, széttépnek s most már nem kell téled félnem.

Csak hogy ebben tévedett. Mert alig pár óra múlva egyszerre csak ki toppan elébe? A farkas! Véresen, megtépve, de sikerült megmenekülnie. Hanem persze, dühös volt rettentően.

— No te ármányos gonosz! Rám uszi-

tottad az ellenségeimet? Most már csakugyan széttéplek és megeszlek.

Rá vicsoritotta a fogait, de ugyancsak bámult, hogy a róka roppant sajnálkozó hangon így szólt:

— Oh, oh, szegény farkas barátom! Mi lelte a fogaidat?

— Micsoda? Már ugyan mi lelte volna?

— Oh, oh! Ilyen szerencsétlenség! Hiszen soha sem fogsz többé egy árva báránykát sem a fogaid közé vehetni! Éhen fogsz halni!

— Mi az már no? kérde a farkas meghökkenve.

— Talán még nem is tudod? Persze, a nagy viadal hevében észre sem vetted. Hiszen minden fogad meglódult, félre áll, mindjárt kiesik.

A farkasnak a juhász-kutyákkal való nagy marakodástul csakugyan sajogtak a fogai, vézett az inye; hát megijedt, hogy igazán nagy baja esett.

— Ejnye no... az baj volna...

— Lehet azon segíteni. Van nekem egy jeles doktor barátom a falu szélén. Az helyre igazítja a fogaidat. Gyere szaporán, elvezetlek hozzá.

Amint a falu széléhez értek, a róka az ott levő kovács-műhelyre mutatott.

— Ott lakik a doktor barátom. Jőjj lassan utánam. Én előre megyek és beszélek a doktorral, hogy olcsóbban csinálja a dolgot.

A kovács-műhely ajtaja be volt zárva, de a róka fölgaskodott a nyitott ablakba.

— Majszter uram, van-e jó erős harapófogója?

— Hogy ne volna?

— Azért kérde, mert az én kedves farkas barátomnak nagyon fájnak a fogai. Ki tudná-e huzni?

— Ki én. De nem ingyen!
 — Fizetésül lehuzhatja az irháját.
 — Nem bánom. Kerüljetekek hát belül.

Kinyitotta az ajtót s a róka meg a farkas beléptek. A kovács-legények éppen egy tüzes vas rudat kalapáltak az üllőn, ami nagy szöveget ütött a farkas fejébe; de a róka megnyugtatta.

— Vas fogakat csinálnak számodra. Az lesz ám valami. De hogy a vas fogakat berakhassák, a régi rossz fogaidat kiszedik.

Jött is már a majszter a harapó-fogóval. A legényei pedig lefogták a farkast és szét feszítették a száját. A majszter dologhoz látott: sorra kirántotta a farkas erős jó fogait. Fájt ez rettenetesen. Üvöltött-hánykolódott a farkas és váltig orditozta, hogy inkább beéri a régi rossz fogaival, csak eresszék. Nem ereszítették biz' azok. Már alig egy-két foga maradt, mikor végső erőfeszítéssel kiszabadította magát és hirtelen ugrással az ablakon át megszökött.

Róka koma majd megpukkadt nevetésben.

— No, ennek alaposan meg vannak a fogai reperálva! Most még a jámbor Tapsifüles sem félhet tőle.

— Igen ám, barátocskám, de hát a fizetés? szolt a majszter. Én elvégeztem a dolgomat, de ő elinalt a bundájával. Hát most te fizetsz ám a bundáddal.

Szük lett a világ róka komának oda benn a műhelyben. Neki iramodott ő is az ablaknak, ki is jutott, de a bozontos farka, hajh!... ott maradt, mert a majszter a nagy kalapáccsal utána sujtot és tövében lecsapta.

Messze benn a sűrű erdő mélyén bujdosnak, rejtőznek azóta a fogatlan farkas és a farkatlan róka. De már a farkas nem

fenyegetőzött, a róka nem gondolt fufangra, csak busultak, sopánkodtak, mert — már későn! — megtanulták, hogy a durva erőszak csak úgy, mint a ravasz fufang: előbb-utóbb rosz véget ér!

M A R I S K A.

(Képpel a 264. lapon.)

*Mariskám, tubiczám,
 Eszem a szentedet,
 Vigan tekints reám,
 Hunyorgasd szemedet!*

*Ne nézz rám komolyan
 Hisz' nem természeted...
 Te csak mindig neved,
 Áldom a lelkedet!*

REJTETT NÉV.

1. Összeköti egyik partot a másikkal.
2. Kéznek, lábnek része.
3. Az év egyik szaka.
4. Egy alvidéki megyének is, városnak is a neve.
5. Hegynél alacsonyabb.
6. Kedves tavaszi virág.
7. Jó gyermek osztály-része.
8. Félelmetes hadi szerszám.
9. Melegnek és fénynek a legfőbb forrása.
10. Az arcz egy része.
11. Ragadozó madár.

Ha a jelzett értelmű szavakat kitaláljátok és a fenti rendben egymás mellé sorozátok, a kezdő betűk össze olvasásából egy híres magyar hadvezér nevét kapjátok.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Czirmos czicza naplójából“.

Elbeszélések az ifjuság számára, képekkel, díszes angol vászonkötésben. (A „Forgó bácsi könyvtára“ című sorozat egyik önálló kötete.)

A BAGOLY CZICZA.

(Ilus néni kedvence.)

— Fáy Ilonkának ajálja Dorina néni. —

BAGOLY koma, azért hogy csak czicza, nagyon okos állat. Már csak azért is, mert élemedett »ténstur«, tehát vannak tapasztalásai a maga munka-körében. Nem azért mondom, hogy »munkakörében«, mint ha ő keme munkálkodna bármi egyéb módon is, mint hogy piros nyelvét szorgalmasan öltögeti, ha van előtte tele tányér frissen fejt tejcskével. De hát neki is megvan, mint minden egyéb más állatnak, a maga saját hivatási és cselekvési tere. Cselekedni pedig azt cselekszi legszorgalmasabban, hogy nagyokat alszik.

Szelid természetének tanuságául csak azt hozom fel, hogy: bár a ragadozók osztályába tartozik, elhagyatott árva létére semmiféle anya-cziczai nevelésben nem részesülvén, irtózik az egérfogástól. Pedig ez volna a kötelessége, mert a macskát azon fölül, hogy foglalkozáskép legyen az

embernek mit simogatni, ha nincs egyéb dolga: azért is tartják, hogy egeret fogjon.

Röstellem, ő érette röstellem megvallani, hogy ő az a bizonyos czicza itt a háznál, aki a bajusza alá tévedt első egértül örült futamodással a kötényem alá menekült.

Igaz az, gyarlók vagyunk mindnyájan, másón is akad kivetni való. Ne is hivalkodjunk senki az erényeivel és így ne dicsekedjünk azzal se, hogy bagoly koma éppen olyan tiszteletben tartja a madárvilág, mint az emlősök aprósabb képviselőit, a mennyiben nem vadászat rájuk.

Tehet ő róla, hogy az apró fecske éppen olyan együgyű, mint a kis egér, hogy a bajusza alá vágódik röptében?

»Hess!« legyinti el magától a szegény állat az alkalmatlankodót. Ki az oka aztán annak, hogy természet-adta béke-apostol létére igazán fölösleges fegyvere: az ő görbe, éles karma belé akad a félre legyintett fecske szárnyába? Mélyen megszomrodott szívvel szoritja foga közé Bagoly a kis ügyetlen fecske recsenő fejét.

— Mit tegyek vele? tünődik némán,

mozdulatlanul, mialatt a fecske fekete szárnya mint valami rengeteg bajusz lóg le a Bagoly koma szájából.

Két tapasztalatlan kis cicza meghajlott gerincczel, ágaskodó borzas farkkal, a félelemtől dülledt, az izgalomtól villogó szemekkel leselkedve, lassan lépked a nagy fekete bajuszu szörnyeteg felé. Kíváncsiságuk legyőzi rettegésüket és fölkelvén vadász-ösztönüket a vértől csepegő zsákmány, vágyva nézik messziről a Bagoly ur fogai közé szorított fecskét.

Morgással és igazi tigrises mozdulatokkal a sűrűbe vonul Bagoly ur. Meg vagyok róla győződve, hogy félre vonulva, a nemes állat egy alkalmas helyecskén végnyugalomra helyezi saját vigyázatlansága sajnálatra méltó áldozatát; mert pfuj!.. az olyan vérengző állat, mint az a csunya két kis maeska, akik látható élvezettel kóstolgatják az első friss vért.

Különbözik Bagoly ténsurról ne tessék kérem semmi rosszat gondolni, mert az egy igen derék, kissé

élemedett, némileg lusta, mód felett elkényeztetett, nyár idején vedlett, télen fényesen ragyogó szőrű, szürke-csikos cicza, aminő van száz is. De Ilus néni mind ezek közül csak ezt az egyet szereti, azért híres nevezetes Bagoly cicza Nagy-Rhédén.

AZ ARANY HAJSZÁL.

— Ó-görög rege. —

HAJDANÁBAN, réges-régen, több ezer esztendővel ezelőtt élt egy Pterelaos nevű király, aki boldogan és nyugodtan uralkodott Taphe városában. Akadt biz' neki ellensége akár hány, de Pterelaos csak nevette. Nem boldogult vele szemben senki, ha még sokkal hatalmasabb volt is. Aki

támadni merte, mind csufos kudarccal futott haza.

Megvolt ám a titka a Pterelaos tartós szerencséjének. Nem volt nagy bölcs, sem nagy hős, csak jó ember, akinek az istenek büvös ajándékot adtak: egy arany hajszálat.

— Ameddig ezt birod, addig semmi bajod sem eshetik.

Vigyázott is Pterelaos arra a hajszálra! Még csak nem is fésülködött, nehogy valami-kép kitépje fejéből azt az arany hajszálat. Kőczos, boglyas király volt, de nem törődött vele, mikor illetéknépen vigan uralkodhatott.

Egyszer aztán hatalmas ellenség támadta meg, aki nagy sereggel tört be az országba. Pterelaos így szólt:

— Minek ontsák hü alattvalóim a vé-rőket? Nem is szállok sikra, csak bezáratom a székvárosom kapuit. Jőjjön ide az ellenség, ostromoljon! Majd abba hagyja, ha megunta.

Jött is az ellenség, bele fogott az ostromba, de nem boldogult. Hetek, hónapok multak s ekkor az ellenség vezére gondolt valamit. Tudta ő, mi a Pterelaos erejének a titka. Azt is tudta, hogy van Pterelaosnak egy leánya, aki hiu, önző, szív-telen és már sokszor megbusította királyi atyját.

Az ellenséges vezér álruhában belopózott az ostromolt Taphe városába és módját ejtette, hogy a király-leány közelébe jusson, akinek fölszította elégedetlenségét. Milyen keserves az élete az ostromolt városban! Ki sem mozdulhat. Semmi szórakozása. Örökös csatazaj. És ha majd az ellenség végre is győz, akkor rabszolgáló lesz belőle, a király-leányból. Pedig módjában volna, hogy minden bajt elkerüljön, csak az arany hajszálat kellene a király fejéről megszerzenie.

S az önző, rossz szívű gyermek megtette. Éjjel, mikor Pterelaos aludt, a leánya kitépte üstökéből az arany hajszálat. Meg is mutatta ármányos barátjának. Ez bedig eltette és titkon ujjongva távozott.

Másnap újra támadott az ellenség és most már nem hiába. Megszűnt a Pterelaos

büvös ereje! Az ellenség behatolt a városba, el is foglalta, Pterelaos király pedig, számos sebtől boritva, meghalt a csatában.

De ugyan-az a sors érte az önző, gonosz király-leányt is. Az ellenséges katonák, amint dultak, gyilkoltak, nem kegyelmeztek meg neki sem, megölték könyörtelenül.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXI. köt. 15-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Roszcsoni Ferke“

Helyesen fejtették meg: Sándor Kató, Flór Anna, Bayer Anti, Hirsch Emma, Kövesi Jenő, Márkus Jancsi, Schödl Ervin, Jörg Mariska, Kovács Margitka, Csauscher Mariska, Koós Miczike, Neubauer Pál (Szivesen látlak téged is kis hiveim sorában. *F. b.*), Demjanovics Kornél, Garai Lujza és Mariska, Csépany Béla, Békássy Flórka, Kaiser Jenő, Forgó Bandi, Jurenka Irén, Lukáts Mariska, Fischer Irén és Blanka, Elek Lajos, Ruhig Flora, Jákó Margit, Horváth Alajos, Boross Margit, Bánfi János, Förster Margit és Gyula, Sass Eveline, Kovács Ferencz, Luczenbacher János, Engel Mariska, Kramer Irénke, Matolesy Kálmán (Magad irj! *F. b.*), Roboz Atala és Elza, Rhédey Zoltán, Kilczér Gyula, Hollós László, Antoni Adolf (Magad irj! *F. b.*), Naschitz György, Csongrády Ilonka és Attila, Makó Gábor, Kerekes György, Hefty testvérek, Borhy Margit, Janzó Tihamér, Fischer Ella és Lili, ifj. Vojnich Guido, Révész Ilonka és Bella, Altstock Hugo, Frankl Lilly, Mérey Dalma, Virághalmy Juliska, Melczér Erzsébet, Véghelyi Lajoska, Kárpáti testvérek, Ujhelyi Gabriella, Dreiszlaml Emil és Imre, Sinkovits Clarisse és Ilma, Ágfalvi Endre, Kolos Janka, Zsakó Zoltán, Hertelendy Bandi, Friedmann Ernő József, Mészáros Janka, Donáth Matildka, Szakáll Paula (Kinek az írása? *F. b.*), Kempner Magda, Tomka Olga, Kiss Margitka, Kazy Péter, Geréb Andor, Medveczky Margitka, Gyurika és Sándorka, Háy Irén és Juliska, Dominig Ilonka és Erzsike, Pollák Böske, Komlós Magda, Margarethen Arthur, Danner Jánoska és Sándorka, Schill László, Balonyi Imre, Vörösmarthy Ida, Weisz Frida és Andor, Fehér Margitka, Polgár Anna, Péterfy Vilma, Thüngen Margit (Magad irj! *F. b.*), Trebitsch Károly, Fáber Riza, Vass Matild, Materny Rózsika és Margit, Smideg Elluska, Büchler Helénke és Jenő, Nagy Lenke, Vicsza és Ernő, Ullein Tónika, Somogyi Jolán és Jenő, Popper Edith és Ella, Széky Ilona, Pap Lili, Ranschburg Béla, Hatschek Adrienne.

A jutalom kisorsolása szabályszerien megtörténvén, nyertes lett *Jurenka Irén*, *Miaván*, kinek a jutalom-könyvet (*Jánoska*. — *Az arany gyűrű*. — *A paradicsom*). Elbeszélések, az ifjuság számára írta *Benedekné Indali Etelka*, számos képpel, diszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A *KIS LAP* LXI. köt. 14-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Ragályi Etus és Gyula, Kolos Janka, Friedmann Ernő József.

Chernel Gedeon. A líkéri vasművekből az én asztalomat is ekesíti néhány gondos öntvény s az ózdi gyártmányokból néhány kecsesen megkötött vas csokor, egy vasuti sín talpának átmetszete, stb. efféle vasból való csecse-becse. Ha a rimamurány-salgó-tarjáni telepeken végig fogsz menni, avatott vezetőd s tanítód bizonyára megismerteti veled e nagy vállalatnak minden részletét. — Hertelendy Bandi. Helyesen van megszerkesztve, de nagyon is könnyeske. Eszelsz te ki annál fogasabbat, ha neki ülsz. — Medvezky testv. Mindnyájatokat együtt és egyenkint örömmel látlak a *Kis Lap* zászlója alatt, a Forgó bácsi nagy-nagy gyermek-táborában. — Weisz Frida és Andor. Kérésteikkel a *kiadó-hivatalhoz* forduljatok, amint ezt annyiszor megüzentem már. — „Ungvár” bélyeggel kaptam lev. lapot, melynek foglalata egy rejtvénynek a helyes megfejtése, de szeleburdi írója a nevét kifelejtette a sorai alól. — Fehér Margitka. A Rosszcsont Ferke mókáinak újabb sorozatában nem sokára lesz részetek megint. — N. R. Egy csöppet sem tartjuk helyesnek, a kiforratlan gyermeki elmének még leszüretlen ítélete elé helyezni olyan kérdéseket, melyekre számba vehető választ

nem is kaphatunk. A nagyon őszinte fiu leginkább pap, katona, tanító vagy . . . kocsis szeretne lenni; a nagyon őszinte kis leány meg . . . cukrászné vagy . . . ballerina. — **Kocséry Béla**. A tenta már most olyan olesó, hogy otthon foglalkozni annak szurtos gyártásával bizony fülösleges. Az újabb időkben már tollat sem faragnak, mert a gyárak jobbnál jobbakat s vastag és vékony fogásút ontanak a piacra. Lám, hajdan, az én gyermek-koromban még faluhelyt otthon szöttek, főztek szappant, mártottak és öntöttek gyertyát. Hiszen a budapesti házakban maholnap ritkaság-számba fog menni az otthon dagasztott, otthon sült kenyér. Az is igaz, hogy ezekkel az ujitásokkal egy darab kedvesség vész el a házi körből. De hát . . . ez is a haladás hódításai közé tartozik. — **Csongrády testvérek**. A két oda rajzolt női fej közül lonkát még csak kitalálnám. De melyik a két női fej között Attila? — **Krausz Gyuri**. Csak beteg kis olvasómnak engedem meg a czeruzás írást. — *Több levélről a jövő számban.*

— Olvassátok! —

*

Forgó bácsi tíz parancsolata.

1. Leveled papirosa sima szélü legyen és tiszta.
2. Irkából tépett papirosra levelet ne irj.
3. Levelet be ne porozz, be ne poczázz.
4. Leveleden mindig rajta legyen a kelet napja és helye.
5. Ami a szerkesztőnek szól (közlés, megfejtés, gyűjtés), azt ne küldjed a *kiadó-hivatalba*.
6. Ami pedig a *kiadó-hivatalnak* szól (előfizetés, pótló számok végetti felszólalás, bekötőtáblák, régi számok vagy kötetek megrendelése) azzal ne fordulj hozzám, a szerkesztőhöz.
7. Leveled papirosa ne legyen rikoltó színü, se illatos.
8. Csak fekete tentát használj írásra.
9. Ismeretlen s csakis családi körben járatos beczező nevet ne használj.
10. A szerkesztőségbe intézett levél állandó czime legyen: *Forgó bácsinak, a „Kis Lap” szerkesztőjének.*

Aki e tíz parancsolat ellen vét: magára vessen, ha levelét nem veszem figyelembe, vagy ha levele más iratok közé vegyülvén, elkallódik.

F. b.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.